

PROFESINIO ELGESIO STANDARTAI

I Standartas: Pagrindiniai įsipareigojimai

Finansų analitikų asociacijos nariai privalo:

A: Žinoti ir laikytis visų taikomų įstatymų, taisyklių ir nutarimų, įskaitant Finansų analitikų asociacijos (toliau tekste – FAA) ir Investicijų valdymo ir tyrimų asociacijos (angl.k Association for Investment Management and Research, toliau tekste AIMR) Etikos kodeksą bei Profesinio elgesio standartus (toliau tekste – Kodeksas ir Standartai), kuriuos išleido Vyriausybė, valstybinės ir kitos reguliuojančios institucijos, arba profesinės asociacijos, kurioms narys priklauso.

B: Nepažeisti minėtų įstatymų, taisyklių ir nutarimų ir sąmoningai neprisidėti prie jų pažeidimo.

II Standartas: Profesinis elgesys ir įsipareigojimai

A: **Profesinio vardo naudojimas.** Narystę FAA ir kitose profesinėse organizacijose šių organizacijų nariai gali skelbti viešai tik garbingai ir tinkamai. Nariai gali ir yra skatinami viešai skelbti savo profesinį vardą bei dalyvavimą profesinėse programose tinkamu ir garbingu būdu.

B: **Neetiškas profesinis elgesys.** Profesinėje veikloje nariai negali sukčiauti, veikti nesąžiningai arba teikti klaidingą ar apgaulingą informaciją.

C: **Draudimas plagijuoti.** Nariai negali kopijuoti kitų paruoštos medžiagos, nepripažindami ir nenurodę autoriaus, leidėjo ar tokios medžiagos šaltinio pavadinimo. Be nuorodų nariai gali naudoti faktinę informaciją, kurią išleido oficialios finansinės ir statistinės informacijos tarnybos arba panašūs šaltiniai.

III Standartas: Darbiniai santykiai ir prievolės

A: **Prievolė informuoti darbdavį apie Kodeksą ir Standartus.** Nariai privalo:

1. Informuoti darbdavius per tiesioginį vadovą apie savo prievolę laikytis Kodekso ir Standartų, kuriuos pažeidus narių atžvilgiu FAA gali taikyti drausmines nuobaudas;
2. Pateikti darbdaviui Kodekso ir Standartų kopiją.

B: **Įsipareigojimas darbdaviui.** Nariai negali imtis atlygintinos savarankiškos veiklos konkuruojant su jų darbdaviu, išskyrus atvejus, kai gauna raštišką sutikimą iš darbdavio ir fizinių ar juridinių asmenų, kuriems teikia savarankiškas paslaugas.

C: **Interesų konfliktų atskleidimas darbdaviui.** Nariai privalo:

1. Atskleisti darbdaviui visas aplinkybes (įskaitant vertybinių popierių ar kitų investicijų nuosavybę), galinčias trukdyti vykdyti prievolę darbdaviui arba bei teikti nešališkas ir objektyvias rekomendacijas.
2. Kilus interesų konfliktams, laikytis darbdavio apibrėžtų veiklos apribojimų.

D: **Papildomo atlygio atskleidimas.** Nariai privalo raštu atskleisti darbdaviui bet kokius susitarimus dėl papildomo materialaus atlygio, gaunamo už darbo užduočių vykdymą, jei tokio atlygio vertė viršija 3 vidutinius statistinius darbo užmokesčius per metus.

E: **Vadovų įsipareigojimai.** Nariai, turintys įgaliojimus ar galimybę įtakoti kitų elgesį, turi siekti užkirsti kelią visų taikomų įstatymų, taisyklių ir nutarimų, įskaitant Kodeksą ir Standartus, pažeidimams, naudodami visas tinkamas priemones.

IV Standartas. Santykiai ir prievolės esamiems bei galimiems klientams

A: **Investicijų procesas**

A.1 Pagrįstos informacijos pateikimas. Nariai privalo:

- a. Kruopščiai ir nuodugniai rengti investicijų rekomendacijas arba priimti investicinius sprendimus.

- b. Investicijų rekomendacijas bei sprendimus pagrįsti būtinais ir pakankamais tyrimais.
- c. Siekti išvengti klaidinančios informacijos tyrimų ataskaitose arba investicijų rekomendacijose.
- d. Turėti informaciją, pagrindžiančią investicijų rekomendacijas arba sprendimus.

A.2 Tyrimų ataskaitos. Nariai privalo:

- a. Motyvuotai įtraukti arba atmesti faktus bei nuomones, naudojamus tyrimų ataskaitose.
- b. Skirti faktus nuo nuomonių.
- c. Nurodyti pagrindines investicijų charakteristikas, kai tyrimų ataskaita ruošiamą viešai platinti ir nėra tiesiogiai susijusi su specifiniu portfeliu ar klientu.

A.3 Bešališkumas ir objektyvumas. Nariai privalo siekti bešališkumo ir objektyvumo, teikdami investicijų rekomendacijas arba priimdami investicinius sprendimus.

B. Ryšiai su esamais ir būsimais klientais

B.1 Patikėjimo pareiga. Nariai privalo atidžiai įvertinti klientų suteiktą patikėjimo teisę ir atitinkamai elgtis. Nariai privalo veikti savo klientų naudai suteikdami pirmenybę jų interesams.

B.2 Investicijų portfelio rekomendavimas. Nariai privalo:

- a. Pakankamai susipažinti su kliento finansine padėtimi, investavimo patirtimi bei tikslais prieš teikdami rekomendacijas, ir atnaujinti šią informaciją, kai būtina, bet ne rečiau kaip vieną kartą į metus, kad rekomendacijos atitiktų pasikeitusias aplinkybes.
- b. Įvertinti investicijų rekomendacijų ar veiksmų tinkamumą kiekvienam portfeliui ar klientui. Įvertinant tinkamumą, nariai privalo atsižvelgti į visus kliento poreikius ir aplinkybes bei pagrindines investicijų portfelio ir jį sudarančių investicijų charakteristikas.
- c. Skirti faktus nuo nuomonių.
- d. Atskleisti esamiems ir galimiems klientams investicijų portfelio sudarymo ir investavimo procesus bei principus ir nedelsiant informuoti apie pokyčius galinčius juos paveikti.

B.3 Garbingas elgesys. Nariai privalo garbingai ir objektyviai elgtis su visais esamais ir būsimais klientais, teikdami investicijų rekomendacijas, informuodami apie pokyčius jose ir priimdami investicinius sprendimus.

B.4 Sandorių pirmenybė. Klientų ir darbdavių sandoriai privalo turėti pirmenybę prieš vertybinių popierių ar kitus investicinius sandorius, kuriais suinteresuotas pats narys, siekiant kad asmeniniai sandoriai nepažeistų klientų ar darbdavio interesų. Teikdami rekomendacijas, susijusias su vertybinių popierių ar kitų investicijų pirkimu ar pardavimu, nariai privalo suteikti savo klientams ir darbdaviui realią galimybę pasinaudoti rekomendacijomis iki pradėdami veikti savo naudai. Vertybinių popierių ar kitų investicijų atžvilgiu narys yra "suinteresuotas asmuo", jei jis turi:

- a. tiesioginį arba netiesioginį materialų investicijų interesą;
- b. teisę balsuoti arba įtakoti balsavimą;
- c. teisę disponuoti arba įtakoti disponavimą investicijomis.

B.5 Konfidencialumo išsaugojimas. Nariai privalo išsaugoti iš esamų ir galimų klientų ar darbdavių gautos dalykinės informacijos konfidencialumą, nebent gauta informacija susijusi su neteisėta jų veikla.

B.6 Draudimas teikti klaidinančią informaciją. Nariams negalima žodžiu ar raštu pateikti teiginių, kurie klaidinančiai apibūdina:

- a. paslaugas, kurias jie ar jų atstovaujama įmonė gali teikti;
- b. jų kvalifikaciją arba jų atstovaujamos įmonės kvalifikaciją;
- c. nario akademinis ar profesinius pasiekimus.

Nariai negali žodžiu ar raštu teikti patvirtinimų ar garantijų, susijusių su investicijomis, išskyrus tikslią informaciją apie investicijų instrumento sąlygas ir emitento įsipareigojimus.

B.7 Interesų konfliktų atskleidimas esamiems ir galimiems klientams. Nariai privalo esamiems ir galimiems klientams visas aplinkybes, įskaitant vertybinių popierių ar kitų investicijų nuosavybę, kurios galėtų paveikti nario sugebėjimą teikti nešališkas ir tikslias rekomendacijas.

B.8 Atlygio už nukreipimą atskleidimas. Nariai privalo atskleisti esamiems ir galimiems klientams bet kokią atlygį kurį narys gavo arba suteikė kitiems už bet kokių paslaugų rekomendavimą šiems klientams.

V. Standartas. Ryšiai ir atsakomybė investuotojams

A. Draudimas naudoti esminę neviešą informaciją. Nariai, turintys esminę neviešą informaciją, galinčią įtakoti investicinio instrumento, negali prekiauti ar skatinti kitus prekiauti tais investiciniais instrumentais, jei tokia prekyba pažeistų įsipareigojimus arba jei informacija buvo gauta negarbingai ar yra susijusi su oficialiu pasiūlymu. Konfidencialiai gavę esminę neviešą informaciją, nariai negali pažeisti šio konfidencialumo įsipareigojimo, prekiaudami ar skatindami kitus prekiauti su šia informacija susijusiais investiciniais instrumentais. Nariai privalo stengtis viešai paskelbti juos pasiekusią esminę neviešą informaciją, kuri buvo išplatinta pažeidžiant konfidencialumo įsipareigojimą.

B. Veiklos rezultatų pateikimas

1. Nariai negali žodžiu ar raštu klaidinančiai informuoti apie pasiektus arba pagrįstai tikėtinus investicinės veiklos rezultatus.
2. Tiesiogiai ar netiesiogiai informuodami esamus ar galimus klientus apie savo įmonės investicinės veiklos rezultatus, nariai privalo siekti, kad ši informacija būtų teisinga, tiksli ir išsami.